

givne Andragende, har lagt en ganske overordentlig Vægt paa den Omstændighed, at man, som Regjeringen udtrykte sig, ikke eensidig burde støtte sig paa Bedømmelsen af den paagjældende raas Ford, men burde tage i Betragtning, at Forholdets Ordning i sin Tid skete paa een Gang baade for disse Jorder og de tidligere Fæstejorder. Regjeringen er altsaa derved gaaet ud fra, at der ikke kunde være Tale om, at den stedfundne Ordning kunde betragtes som ubillig, naar det blot kunde siges, at de vedkommende Arvesæstere ikke havde deres samtede Stemmestemme — det vil sige baade den tidligere Fæstejord og Tillægslodderne — paa altfor strenge Villkaar. Dette er imidlertid en Betragtningssmaaade, som det forekommer Fleertallet i Udvalget ikke har tilstrækkelig Gjennemgang i, hvad det passerende, dengang da de paagjældende Fæstere fik disse Tillægslodder overdragne. Som jeg nemlig tidligere har bemærket, blev det dengang udtrykkelig fremhævet, at det foregik to aldeles forskjellige Transaktioner, den ene: Overdragelsen af den tidligere Fæstejord til Arvesæstjerd, og den anden: Tilbudet om, at de tidligere Fæstere ogsaa maatte faae Tillægslodderne til Arvesæstjerd. De kunde, som for omtalt, gaae ind paa dette Sidste, og de kunde lade det være, ganske som de vilde; det skulde aldeles ingen Indflydelse have paa den Arvesæstjerd, som bestemtes for de tidligere Fæstelodder. Dette er et vigtigt Moment, som ikke forekommer os at være tilstrækkelig taget i Betragtning af Regjeringen ved den tidligere Overveelse af Sagen, og vi kunne derfor under disse Omstændigheder ikke Alibi end ønske, at Sagen paany maa komme under Overveelse, saaledes at man da vil lægge et andet Synspunkt til Grund, vil, om jeg saa maa sige, fra Regjeringens Side komme mere ind paa Realiteten af Sagen og mere spørge sig selv, om det virkelig er Tilfældet, som det fra Andragernes Side paataaes, og som det fra mange Sider er blevet bekræftet, at Afgiften af Tillægslodderne er sat høiere, end Jorden

kan taale. Resultatet af den Undersøgelse, som i saa Henseende maatte blive anstillet fra Regjeringens Side, tænke vi ikke i fjerneste Maade paa at foregribe. Skulde Regjeringen ved en saadan Undersøgelse komme til det Resultat, at Afgifterne ikke vare satte for høit, ja, da mene vi, at den uden videre og uden Skade kan give Afslag paa de indgivne Andragender, og derhos uden Betænkkelighed sige til de Paagjældende, at det staaer dem frit for at aftræde Jorden til Staten, hvis de ikke ville give den fastsatte Afgift af samme, en saadan Tilladelse vil da, det ere vi sikre paa, ikke blive benyttet. Skulde man dertmod komme til det Resultat, at Afgiften virkelig er bleven sat høiere, end Jorden kan bære, ja da vil Regjeringen formeentlig i selve Statskassens Interesse, idet den anerkjender den af os paaberaabte Grundfætning, ikke nægte, at der er Opfordring til at tilstede en Revision af den Donitering, der har fundet Sted, en Revision, som vi forevrigt i dette eventuelle Tilfælde ingenlunde have tænkt os skulde være en almindelig Foranstaltning; vi have tværtimod kun tænkt os, at det tilfaald skulde tilledes de Paagjældende at kunne begjære en saadan, imod at de deponerede en vis Sum, som skulde være forfalden til Statskassen, hvis det viste sig, at deres Klager — i det Væsentlige tilfaald — vare uberegtigede. Hvad det endelige Resultat saa end vilde blive, saa er der altsaa, som sagt, ikke Tale om her at foregribe det. Jeg skal iøvrigt endnu kun bemærke, at det formeentlig ikke vil kunne betragtes som noget særdeles Extraordinairt, om en saadan Revision eventualiter tilstedes. Det maa nemlig erindres, at der her i sig selv er Tale om en aldeles extraordinair Foranstaltning, nemlig om en under det foranstaltet Udskifting af en Hede i en Mængde Smaastykker, saaledes at man har søgt Dyrtæningen af disse Stykker tilbagebragt ved at paalægge dem en Afgift. Dette er en i sig selv meget sjælden Foranstaltning, det vilde være meget ønskeligt, om man paa lignende Maade vilde kunne faae Hederne op-